

ארבעה שירים אקפרסטיים

בתרגום שמעון זנדבנק

סטפן מלרמה

קדושה

בַּחלוֹן הַמְכֻסָּה עַל זֶהָב
הָאֵלְגוֹם הַנוֹשֵׁן שְׁחֹר
שֶׁל כְּנוֹרָה שְׁזָהָר
לְפָנַיִם עִם גִּתִּית וְעוֹגֵב,

הַקְּדוּשָׁה הַחֲנוּרָת גוֹהֶרֶת
עַל סֵפֶר נוֹשֵׁן שְׁתַּפְּלָה
שֶׁל מְגִיפִיקֵט שֶׁם נִגְרָת
לְפָנַיִם עִם מִנְחָה וְנִעִילָה:

בְּוִיטְרוֹ' הַלְחָם הַמְבֻרָךְ
שְׁנוֹגַעַת בּוֹ גִּתִּית הַנוֹצֵרֶת
מִכְּנֶפֶת הַמְּלֶאךָ עִם עֶרֶב
בְּשִׁבִיל הַפְּרָק הַרְוֶה

שֶׁל הָאֶצְבַּע הַנְּטוּיָה, כְּלִי אֵלְגוֹם
אוֹ סֵפֶר נוֹשֵׁן, עַל פְּלוֹמָה
שֶׁל נוֹצוֹת שְׁהִיָּתָה לְכִלִּי-מְנַגְנִים,
מוֹזִיקָאִית הַדְּמָמָה.

ר.מ. רילקה

מזרקה רומית, בורגנה

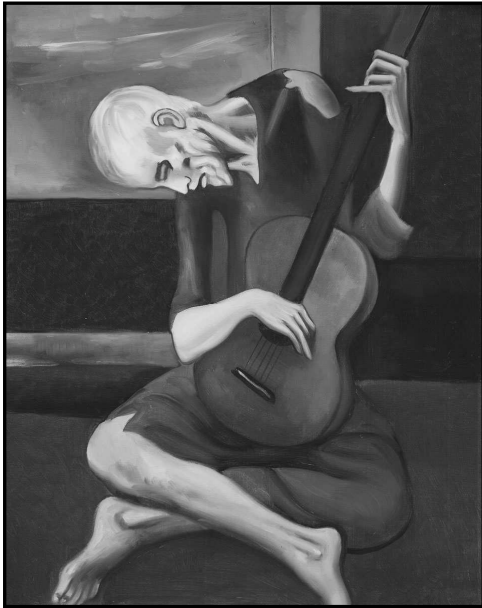
אגן ועוד אגן עולים בשנים
משפת ברכה של שיש, ודומם
מן העליון רוכנים בלחש מים
אל מים הממחים להם תחתם,

אלמים מול הדוכרים, חושקים שפתים
ומציגים, כבחפן יד, מולם
מאחורי ירק אפל שמים
כמו היו מין חפץ נעלם;

והם עצמם שרועים להם שלום,
מפים אדות ללא געגועים,
רק פה ושם צונחים טפות-טפות

כבתלום על-פני טחב משתלשל
אל הראי האחרון, ומעלים
באגנו חיוף בשלל-גונים.

וולס סטיבנס

פאבלו פיקאסו, "נגן הגיטרה העיוור", 1903.

האיש עם הגיטרה הכחולה

1.

האיש רכן על הגיטרה,
מעין גזזן. והיום ירק.

אמר: גיטרה לך פחלה,
אינך מנגן את האמת פלה.

השיב: "אמת הדברים פלה
משתנה על גבי הגיטרה הפחלה."

ואז אמר: "נגן נגון
שמעבר לנו, אף הוא עצמנו,

נגון על גבי הגיטרה הפחלה
של אמת הדברים המדיקת פלה."

2.

עולם מלא לא אוכל לספר,
רק טלאי על טלאי אשיר ותו לא.

ראש של גבור, עין גדולה
וארד מזקן. לא האיש כל-כלו,

אף אם אשיר לו טלאי על טלאי
ואגע כמעט באיש כלו,

אם לשיר כמעט לאיש בלו
משמע להחמיץ את האמת בלה,

אמרו כי זהו שיר-דודים
של איש מנגן בגיטרה כחלה.

רוברט וולס (Wallace)

הכלב של ג'קומטי

טופף לו בברונזה:
מדבלל,
כחוש. ב

מוזיאון לאמנות מודרנית
ראש
רכון, צואר ארץ כעצב

משתפל לאזנים מדלדלות
(עינים אין לו)
שלא שומעות

כלום ולזרבובית
נקניקית
המנקה אותו

בטוחות כמו עינים:
כול הקה
להיות

מת, קורים או קרישים יבשים של בשר
ופרוה
על גרמים דקים ארכים – אכל

הוא לא, זה ברור,
ברור שהוא
צועד ממקד

על יעד משלו: מניף
רגלים
בעליצות שאינה מקבלת

על המתים. פוסע
קדימה על המקום,
הוא לא כל כך מתעלם

אלא בעקר לא מזהה
את מאות
לובשי בגדי-שבת

שעוברים ונעצרים ו
דוחפים קדימה את דרך
הברונזה

שלו. למה
הם באים להתפעל
ממנו,

שלא היה שם לב לכלבים אמתיים
מסמרטטים פחות
מ

מָנוּ? הָאָדִישוֹת
הַטְּרָגִית שְׁלוֹ
הִיא שְׁמַעְצָבָנֶת אוֹתָם? אוֹ שֶׁ

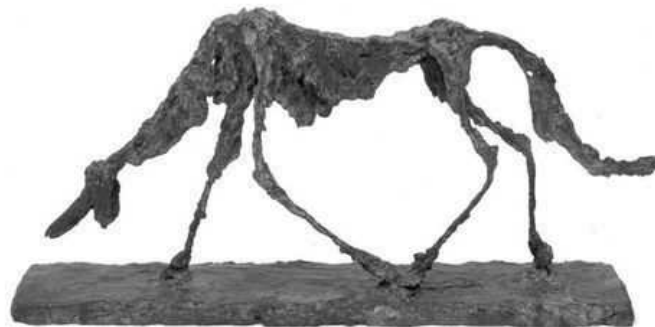
בְּכַח הָאֲמָנוּת אֲנַחְנוּ
מוֹקִירִים
כָּל דְּבַר שֶׁהוּא – הַשְּׁלִיטָה הַזֹּאת

הַמַּעֲצָבֶת וְתוֹמְכֶת אֶת הַחֵלֶל –
שֶׁבְּכַחָהּ אֲנַחְנוּ אוֹהֲבִים
אֶפְלוּ כָּלֵב טֶמְבֵּל,

אֶפְלוּ אֶת הָעוֹלָם, מִתְנַדְּדִים
עִם סְלָעִים
וְעִם הָרוּחַ?

לֹא אֶת הַכָּלֵב הַמְרַעֵב הַזֶּה
אֲנַחְנוּ רוֹאִים, אֲלֵא אֶת גִּ'קוֹמְטִי
שֶׁרוֹאָה אוֹתוֹ.

נַעֲמַד כָּל הַיּוֹם בְּתוֹר
לְרֹאוֹת אָדָם אֶחָד
שֶׁיֵּשׁ בוֹ מִסְפִּיק אֶהְבָּה.

אלברטו ג'קומטי, "הכלב", 1951.